

**Opetussuunnitelma
Käpylän musiikkiopisto**

Sisällysluettelo

Oppilaitoksen toiminta-ajatus	3
Oppimiskäsitys ja opiskeluympäristö	3
Oppilaaksi ottaminen	3
Mitä opistossa opetetaan – kenelle?	5
Opetuksen tavoitteet ja sisällöt	8
Varhaisiän musiikkikasvatus	8
Instrumentti- ja lauluopinnot	8
Musiikin perusteet	9
Opetusjärjestelyt	11
Varhaisiän musiikkikasvatus	11
Suzukiopetus	14
Instrumentti- ja laulunopetus	
-musiikin perustasolla	16
-musiikkiopistotasolla	16
Musiikin perusteet	17
Oppilasarviointi, opiskeluaika	17
Tasosuoritukset	20
Perhe ja ympäristö	21
Oppilaitoksen itsearviointi	24
Todistukset	24
Liitteet	25-27

TÄRKEIMPIÄ ARVOJA ON

YKSILÖLLISYYDEN KUNNOITTAMINEN

OPPILAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS

Käpylän musiikkiopisto on yksityinen, kannatusyhdistyksen ylläpitämä taideoppilaitos, joka kuuluu lakisääteisen valtionosuuden ja Helsingin kaupungin toiminta-avustuksen piiriin. Tarjoamme musiikkikasvatusta ja instrumenttioletusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Laulun opiskelijat ovat nuoria tai aikuisia.

Opetuksen tavoitteena on luoda yksilöllisesti valmiudet musiikin elinikäiselle harrastamiselle, saada aikaan hyvä musiikkisuhde sekä antaa valmiudet musiikkialan ammattiopintoihin.

Oppilaitoksen tärkeimpiä arvoja on yksilöllisyyden kunnioittaminen.

OPPIMISKÄSITYS JA OPISKELUYMPÄRISTÖ

Oppiminen on aktiivinen ja tavoitteellinen prosessi, johon yksilöllisten ominaisuuksien ja motivaation lisäksi vaikuttaa oppimisympäristö. Hyvässä opiskeluympäristössä oppilas asettaa itse omat tavoitteensa, oppii työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä löytää itselleen sopivia työskentelytapoja. Keskeistä on vuorovaikutus opettajan, oppilaan ja vanhempien välillä.

Oppimisprosessissa kannustamme oppilasta löytämään ja tiedostamaan omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Onnistumisen kokemukset, jotka musiikissa usein syntyvät pitkäaikaisen, itsenäisen työskentelyn kautta, kasvattavat oppilaan uskoa omiin kykyihinsä. Työskentely musiikin parissa kasvattaa pitkäjänteisyyteen.

OPPILAAKSI OTTAMINEN

Käpylän musiikkiopiston oppilaaksi voi päästä joko ilmoittautumalla musiikkileikkikouluun tai osallistumalla keväisin järjestettäviin pääsykokeisiin. Suzukiopetukseen oppilaat valitaan vanhempien haastattelujen perusteella.

Tarina Vilman musiikkiopistourasta

Kaikki alkoi siitä, kun menin äidin kanssa Käpylän musiikkiopiston pääsykokeisiin. Minua vähän jännitti, kun ajattelin että: Entä jos se menee huonosti? No, sitten esitin Ultra Bran 'Sinä lähdit pois' -kappaleen, ja soitin 'Maijan karitsan'. Ja hyvinhän se meni. Kesällä posti toi kotiin kirjeen, jossa kerrottiin, että olen päässyt musiikkiopiston oppilaaksi. Minua tietysti jännitti, että onko opettaja hirveä tiukkis. Ensimmäisellä pianotunnilla selvisi, että ope olikin tosi kiva. Siitä se opiskelu sitten alkoi.

Ensimmäisessä matineassani soitin kappaleet Pullea pöllö ja Hilpeä Hiiri. Minua jännitti tosi paljon. Oli hienoa soittaa kauniissa kirkossa ja eka kertaa flyygelillä. Soitto kuulosti hienolta! Sen jälkeen olen soittanut monessa matineassa. Lempi matineakappaleeni on ollut Arabeski, koska se oli niin haastava ja vaikea.

Nyt olen soittanut pianoa vähän yli kaksi vuotta. Soittamisessa on kivaa, että oppii soittamaan pianoa. Haluaisin isona laulajaksi tai musiikin opettajaksi ja siksi on hyvä osata soittaa pianoa. Aina ei kuitenkaan huvittaisi soittaa pianoläksyjä, mutta yritän silti jaksaa, sillä se on ihan kivaa, kunhan rupeaa soittamaan.

Pianonsoitossa vaikeinta on vaikeiden kappaleiden harjoittelu aluksi, mutta sitten kun ne osaa, soitto menee kuin vettä vaan. On tosi kivaa, kun on oppinut jonkun vaikean kappaleen. Se on myös kivaa kun saa kuvittaa kappaleita. Tylsintä on nuottien lukeminen.

Tänä vuonna minulla alkoi teoria ja siellä on tosi hauskaa. Pikkusiskoni Sanni aloitti myös pianon soiton tänä syksynä. Nyt voimme soittaa pianoa yhdessä. Olen jo säestänyt Sannia Äiti karhu tassuttaa -laulussa. Pian me voidaan esiintyä jo nelikäteisesti.

Vilma Lappi, 9 v.

MITÄ OPISTOSSA OPETETAAN, KENELLE?

Käpylän musiikkiopistossa annetaan soitin- ja laulunopetusta, varhaisiän musiikkikasvatusta, opetusta musiikin tukiaineissa ja vapaassa säestyksessä sekä ohjausta yhteismusisoinnissa. Opisto järjestää myös periodikursseja ja projekteja musiikin eri aiheista. Soitinopetuksen valikoima pyritään pitämään mahdollisimman laajana.

Musiikkileikkikoulun ja varsinaisen soitinopetuksen välimaastoon sijoittuvat karuselli- ja musiikkivalmennusryhmät. Näissä ryhmissä lapsi kehittää musiikillisia valmiuksiaan kohti soitinopintoja ja tutustuu eri soittimiin.

Opistossa voi opiskella myös suzuki-opetusmenetelmällä. Lukuvuonna 2004–2005 suzukiopetuksen soittimia olivat viulu, huilu, sello ja kitara. Suzukiopetuksesta kerrotaan enemmän sivulla 14.

Laajan oppimäärän mukainen musiikin perusopetus muodostuu perustason ja sille rakentuvan musiikkiopistotason opinnoista sekä niitä edeltävästä varhaisiän musiikkikasvatuksesta.

Perustason opinnoista siirrytään opistotason opintoihin, kun Suomen musiikkioppilaitosten liiton (SML) mukaiset taso-suoritukset instrumenttiopinnoissa ja musiikin perusteissa perustasolla on suoritettu.

Laulu- tai soitinopinnot voivat jatkua myös opistotason jälkeen.

TARJOAMME OPETUSTA ENSIJAISESTI LAPSILLE JA NUORILLE

Mia Sauranen - laulunopiskelija

Aloitin opintoni Käpylän musiikkiopistossa solfa I-oppilaana, musiikkiopiston ulkopuolisena kurssilaisena. Teorian, solfan, pianon ja laulun peruskurssit olin suorittanut nuorempana Tikkurilassa musiikkiopistossa, ja muutaman väli vuoden jälkeen halusin taas palata musiikkiopisto-opetuksen pariin. Vieruskaverinani ryhmässä solfai Saara, joka kovasti kehuu laulunopettajaansa sillä seurauksella, että löysin itseni Käpylän musiikkiopiston pääsykokeista seuraavana keväänä. Olin väli vuosien aikaan opiskellut laulua yksityisesti, ja minusta tuntui taas mukavalta saada hieman ryhtiä hommaan mm. kurssitutkintojen avulla.

Aluksi lauluopinnot musiikkiopistossa innostivat jopa siinä määrin, että harkitsin ammatillisia opintoja musiikin saralla. Muutaman epäsuosiollisen pääsykoevuoden jälkeen luovuin ajatuksesta, ja ryhdyin suurella sydämellä harrastelijaksi.

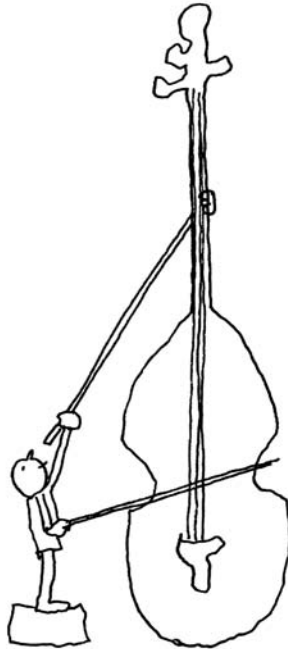
Minun musiikkiopistovuosiini sisältyy paljon tunteiden kirjoa laidasta laitaan, ahaa-elämyksiä ja oppimista, mutta ennen kaikkea monia hauskoja, monipuolisia, jännittäviä ja elämyksellisiä esiintymiskokemuksia: musikaalisävelmiä Iltamissa, liedejä matineoissa, duettoja runoillassa, Suutarin emännän kehtolaulua Kannel-talossa, joululauluja joulukonsertissa sekä flyygelin mutkassa että opiston orkesterin kanssa, aarioita lähisairaalan henkilökunnan syntymäpäivillä, kamarimusiikkia Linnunlaulun Kirjailija-talossa, Herra Piipoota mustekalapuvussa soitinkavalkadissa, suomalaisia lauluja Kalevalan päivänä Karjala-talolla, olenpa tainnut joskus kevätjuhlistakin esiintyä, niitä jännittäviä kurssitutkintoja (I- ja C-kurssi) unohtamatta.

Erikoisin esiintymiskokemukseni piirtyy muistin sopukoista vahvana elämyksenä. Tarkoitukseni oli laulaa joululauluja Käpylän seurakunnalla. Keikalla oli mukana vajaan vuoden ikäinen poikani, joka vierasti julmetusti. Minun tulisi laulaa kaksi joululaulua, enkä tiedä, kumpi jännitti enemmän: ensimmäinen esiintyminen pitkästä ajasta äidiksi tulemisen jälkeen, vaiko pelko mahdollisesta korvia hivelevästä varjokonsertista oman esiintymiseni aikana. Sylöian joululaulun alkusoitto alkaa, ja pienokaiseni "avaa ääntään" eteisessä seurakunnan työntekijän sylissä. Yritän keskittyä lauluun, mutta sivukorvalla tarkkailen tilannetta eteisessä. En etsi valtaa loistoa, mutta lastenhoitajaa kylläkin, kävi mielessäni seuraavan kappaleen aikana.

Kuin ihmeen kaupalla selviydyn keikasta, ja mikä hienointa, keski-ikältään 70-vuotias yleisö tuntui elävän hengessä mukana koko esiintymisen ajan, luoden minulle todellisen joulun tunnelman.

Esiintyminen on varsin jännittävää puuhaa edelleenkin, mutta siitä huolimatta - tai kenties juuri sen takia - tähyän ensi kevääseen ja tulevaan B-kurssiini, ihanan laulunopettajani kannustamana.

SOITINOPETUKSEN VALIKOIMA PYRITÄÄN PITÄMÄÄN
MAHDOLLISIMMAN LAAJANA

OKTOBASSO

OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Opetuksen tavoitteet, sisällöt ja todistukset pohjautuvat valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin (Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, musiikin laaja oppimäärä, Opetushallitus 2002).

Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on, että lapsi saa musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmälle musiikkiharrastukselle. Lapsi kehittyy kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia ja ilmaisemaan itseään musiikin keinoin.

Musiikin elementit - rytmi, melodia, dynamiikka, sointiväri, muoto ja harmonia - muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Elämysten avulla ja leikin keinoin harjaannutetaan lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia sekä tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään.

Instrumentti- ja lauluopinnot

Musiikin perustason opintojen tavoitteena on, että oppilas

- oppii musiikin esittämiseen ja yhteismusisointiin tarvittavia instrumenttitaitoja
- oppii lukemaan, kirjoittamaan ja tuntemaan musiikkia
- kehittää musiikillista ilmaisukykyään ja esiintymistaitoaan
- oppii pitkäjänteisen opiskelutavan
- oppii vapaan säestyksen alkeet (sointusoittimet)

Instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen opintojen keskeisenä sisältönä on perehtyminen pääinstrumentin perustekniikkaan ja -ohjelmistoon sekä yhteismusisoinnin perusteisiin. Säännöllinen esiintyminen on osa opintoja.

Musiikkiopistotason opintojen tavoitteena on, että oppilas

- kehittää edelleen musiikin perustasolla saavutettuja taitoja ja tietoja niin, että hän saa valmiudet musiikkiharrastuksen itsenäiseen jatkamiseen tai ammattiopintoihin
- laajentaa musiikin ja sen eri tyylien tuntemustaan sekä syventää kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin
- saa valmiuksia käytännön muusikkouteen

VIRIKKEINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Musiikkiopistotasolla oppilaan musiikillinen ajattelu, soittimen hallinta ja yhteismusisointitaidot kehittyvät, ja ohjelmiston tuntemus laajenee. Oppilas kehittää edelleen itsenäistä, pitkäjänteistä työskentelytapaansa aiemmin opitun perusteella. Sointusoittimissa myös vapaan säestyksen opiskelu ja sen taso-suoritukset voivat kuulua opintoihin.

Musiikin perusteet

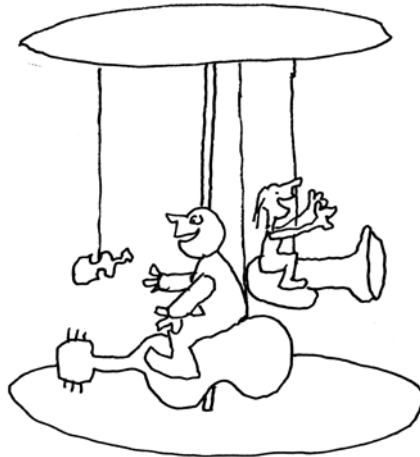
Sekä perus- että opistotasolla oppitunnit sisältävät musiikin luku- ja kirjoitustaidon, musiikin hahmottamisen sekä musiikin historian ja tyylien tuntemuksen opiskelua.

Musiikin teorian, säveltäjäpöytäkirjan ja musiikkiteorian kurssien sisältö-alueet kattavat vähintään Suomen musiikkioppilaitosten liiton tasosuoritusvaatimusten mukaisen oppiaineen.

Tavoitteena on, että opistotasolle edettyään oppilas osaa hahmottaa musiikkia sekä kuulemisen että notaation pohjalta ja kykenee soveltamaan historian ja tyylien tuntemusta musiikin esittämisessä. Hän myös osaa soveltaa musiikin perusteiden tietoaan käytäntöön esim. sointusoittimella säestämässä.

Opetus pyritään toteuttamaan vuorovaikutuksessa instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen opetuksen kanssa.

Musiikin perusteiden tarkemmat tavoitteet liitteissä 1 ja 2.

KARUSELLIRYHMÄ

Juuso Saarisen (14 vuotta) mietteitä musiikkiopisto-opiskelusta

Olen opiskellut Käpylän musiikkiopistossa hieman yli neljä vuotta. Pääsykokeestani muistan päiviä kestäneen kovan jännityksen ja sen, että vastaanotto olikin ihan mukava ja jopa odotettua inhimillisempi.

Aikanani Käpylän musiikkiopistolla olen ahkerasti opiskellut pääaineeni pianon lisäksi monilla muilla kursseilla, eli rytmiviikkojen lyhyiden erikoisuuksien lisäksi perusteorioissa 1/3, 2/3 ja 3/3, yleisen musiikkitiedon kurssilla, solfa I:ssä, vapaassa säestyksessä (edelleen) ja meneillään olevassa kenraalibassossa. Tasot 1/3, 2/3 ja 3/3 olen suorittanut myös soittaen. Tarjonta on todellakin ollut kattava, ja onneksi opettajani on ohjannut minua kyseisille kursseille. Erityisesti vapaa säestys on mukava ja hyödyllinen lisä klassisen musiikin opintoihin ja opistoon yleensä, voin suositella sitä kaikille pianisteille instrumenttinsa laajemman näkökulman saamiseksi. (Siitä ei tarvitse ottaa paineitaakaan.)

Käpylän musiikkiopisto on oikein viihtyisä, pieni paikka, jossa on hymyileviä opettajia, sekä tietäkseni, allekirjoittanut mukaan lukien, oikein tyytyväisiä oppilaita. Yhdeksäsluokkalaisena koitan hakeutua tänne opistolle myös työharjoitteluun, joten ehkä saan vielä selville, mitä siellä alakerrassa on...?

OPETUSJÄRJESTELYT

Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatus sisältää musiikkileikkikoulu- ja musiikkivalmennustoiminnan sekä näihin läheisesti liittyvän muun toiminnan. Opetus tapahtuu ryhmissä, joita muodostettaessa otetaan huomioon pedagoginen tarkoituksenmukaisuus, oppilasryhmän ikärakenne sekä tilan antamat mahdollisuudet.

Musiikkileikkikoulun ryhmiin (perheryhmiin, musiikkileikki-ryhmiin sekä musiikkivalmennusryhmiin) lapset otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Karuselliryhmiin, joissa tutustutaan eri soittimiin, lapset valitaan pääsykokeiden kautta.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen työtapoina ovat laulaminen, loruilminen, musiikkiliikunta, soittaminen ja musiikin kuunteleminen. Opetus on tekemiseen painottunutta ja vastavuoroista. Se etenee lapsen omista lähtökohdista tavoitteellisesti tasolta toiselle. Taiteiden välinen integrointi liittyy varhaisiän musiikkikasvatukseen kirjallisuuden, kuvataiteiden, tanssin ja draaman työtapoja musiikkiin yhdistämällä.

Perheryhmät on tarkoitettu 0-3-vuotiaille (vauvat, 1-vuotiaat, 2-vuotiaat). Aikuinen osallistuu musiikkileikkiin lapsen kanssa.

Musiikkileikkiryhmät on tarkoitettu 3-6-vuotiaille lapsille. Lapset jaetaan ryhmiin ikätasoin.

Musiikkivalmennuksessa tavoitteena on syventää musiikkileikkikoulussa saatuja taitoja ja valmiuksia sekä luoda pohjaa mahdollisia tulevia soitinopintoja varten. Ryhmissä käytetään valmentavana soittimena esim. 5-kielistä kannelta. Musiikkivalmennusryhmien oppilaat ovat pääsääntöisesti 5-8-vuotiaita.

Karuselliopetuksessa (6-8-vuotiaille) lapset tutustuvat lukuvuoden aikana useihin eri soittimiin. Karuselliopetuksen tarjonta voi vaihdella vuosittain. Ryhmiin otetaan pääsykokeiden kautta ja tavoitteena on soittimiin tutustumisen lisäksi antaa valmiuksia perusasteen opintojen aloittamiselle.

Kätten taputus

Olin nähnyt vauvamuskaria jo ennen kuin oma pienokaisemme syntyi, kun tein juttua erääseen lehteen tästä uudeltaisesta toiminnasta. Ystävättäreni antoi vinkin tulla katsomaan muutaman kuukauden vanhan Thomaksen ilakointia rytmien ja sävelten tahdissa. Liikutuin näkemästäni kyyneliin asti ja päätin silloin, että jos minulla joskus on oma vauva, niin tätä minä hänelle haluaisin...

Rosannan vauvamuskariaaika tuli ja siitä hetkestä tulikin viikon kohokohta. Mukavista musiikki- ja rytmihetkistä nautti sekä vauva että äiti. Opettajan ammattimainen ote viehätti heti alusta alkaen. Rosannan silmät kiilsivät innostuksesta ja äidin liikutuksesta. Yhteiset lauluhetket jatkuivat pitkin viikkoa kotonakin. Ja voi sitä riemua, kun ensimmäiset kätten taputukset osuivat kohdalleen seitsemän kuukauden ikäisenä!

Rosanna jatkoi muskarissa tuttujen kavereiden kanssa aina kouluikänsä saakka. Kanteleen soitto tuli ohjelmaan viisivuotiaana ja isoa koteloa kannettiin ylpeydellä. Kielet oli merkitty mansikoilla ja mustikoilla ja niiden avulla esitettiin monta konserttia sukulaisille ja tuttaville.

Tätä kirjoittaessani olen hyvin tyytyväinen Rosannan musiikki-polkuun vauvasta lähtien. Tyttäreemme käy nykyään pianotunneilla, pitää soittamisesta ja opettajasta hyvin paljon ja edistyy mielestäni hienosti. Syksyllä alkoivat opinnot Kaisaniemen ala-asteen musiikki-luokalla. Kolmasluokkalaisemme on upean innostunut kaikesta musiikkitarjonnasta, jota hän saa kokea ja kokeilla.

Rosannan pikkusisko Sonja jatkaa samoilla jäljillä. Nuorempi on vilkkaampi ja haasteellisempi tapaus opettajallekin, mutta kotona viimeistään huomaa, mikä vaikutus muskareilla lapseen on. Vaikka tunnit ovat joskus säheltämistä, laulut kajahtajat viikon varrella kirkkaasti. Nyt on päästy isosiskon kanteleen kimppuun ja omat nuket saavat kuulla konsertteja vähän väliä. Kainalossa kulkee kansio väritettyine nuottipapereineen ja Sonja tuskin maltaa odottaa, milloin opettaja ensimmäisen kerran kanteleen soittoa opettaa.

Äiti-Hilla

VAUVAMUSKARIN ESIKOULU

Suzukiopetus

Suzukimetodin taustalla on vahva usko siihen, että jokainen lapsi oppii soittamaan. Lahjakkuus ei ole myötäsyttyistä, vaan se kehittyy ympäristön vaikutuksesta.

Suzukiopetukseen oppilaat valitaan vanhempien haastattelun perusteella. Instrumentista riippuen aloitusikä voi vaihdella kahdesta noin seitsemään vuoteen.

Soiton oppimisen lähtökohtana lapselle on soiva mielikuva musiikista. Oppimateriaalina käytetään äänitteitä, joita kuunnellaan kotona säännöllisesti. Opettaja päättää nuotinluvun aloittamisen ajankohdasta. Alkuvaiheessa opetusaika viikossa on pääsääntöisesti 2 x 15 minuuttia. Ryhmätunnit kuuluvat ohjelmaan alusta lähtien.

Vanhempien osuus on suzukiopetuksessa ensiarvoisen tärkeä. Lapsen aloittaessa soittotunnit vanhemmille järjestetään koulutusjakso, jossa he perehtyvät soiton alkeisiin ja suzuki filosofiaan. Heitä ohjataan myös muistiinpanojen tekemiseen tuntitilanteessa, jotta he voivat auttaa lasta harjoittelussa kotona.

Soitonopettaja voi erikoistua suzukiopettajaksi osallistumalla Suomen suzukiyhdistyksen järjestämään suzukiopettajakoulutukseen. Koulutus tapahtuu ESA:n (European Suzuki Association) valvonnassa ja ESA:n tutkintovaatimusten mukaisesti. Suzukiopettajan tutkinto koostuu viidestä osatutkinnosta, ja se on kansainvälinen.

Musiikin myötä kasvuun – vanhemman näkökulma musiikkioppilaitoksessa opiskeluun

Perheemme ja Käpylän Musiikkiopiston yhteinen taival käynnistyi kymmenisen vuotta sitten. Esikoisemme oli sinnikkäästi ilmoittanut toivovansa 4-vuotissyntymäpäivälahjaksi sellon ja haluavansa ruveta sitä soittamaan. Suzukimenetelmään olimme tutustuneet jo muutamien vuosien ajan laulun puitteissa, joten oli luontevaa hakeutua myös saman menetelmän mukaiseen soitinopetukseen. Sisarusparven seuraava aloitti muutaman vuoden kuluttua huilun ja kuopus perässä vähän myöhemmin viulunsoiton opiskelun. Musiikki ja musiikkiopisto ovat siis kuuluneet perheemme elämään oleellisena osana näiden vuosien aikana tuoden paljon iloa, mutta toki joskus myös haasteita.

Nautinnollisimpia ovat ne hetket, kun pääsee kuuntelemaan nuorten taiteilijanalkujen musiikkiesityksiä. Silloin ei ajattele, mitä kaikkea niiden sävelten taakse kätkeytyy: Viikosta toiseen toistuvana syömään, pukemaan, lähtemään hoputtamista kesken telkkarista tulevan lempiohjelman. Lasten ja soittimien autoon pakkaamista, matkustamista. Päivittäistä ahkeraa harjoittelua ja harjoitteluun patistelua. Kannustusta, rohkaisua, palkitsemista – ja joskus melkein lahjontaa. Mutta ennen kaikkea taitavaa pedagogiikkaa ja uskoa lapsen rajattomaan oppimiskykyyn ja siihen, että tuo kitisevä kissan ääntä muistuttava vinkuna muuttuu vielä joskus ihanaksi musiikiksi.

Musiikinopiskelun myötä opimme kaikki paljon oppimisesta. Siitä, miten oleellisia tekijöitä lapsen oma kiinnostus ja innostus ovat oppimiselle. Miten erilaisia saman perheen lapsetkin ovat oppijoina. Se, mikä yhdelle on helppoa, teettää toiselle paljon töitä. Jokainen oppii ja jokaisella on omat vahvat alueensa.. Harjoituksiin osallistuminen saa minut pysähtymään kiireen keskellä ja antamaan jakamattoman huomion lapselleni. Tehdessäni tutkimusmatkoja lapsieni oppimismaailmaan olen samalla tutustunut ainutlaatuisella tavalla heihin yksilöinä. Vielä kymmenen vuoden kokemuksellakin tunnen itseni usein ihan noviisiksi siinä, mikä olisi vanhemman roolissa paras tapa tukea lapsen oppimista. Joskus on hyvä osallistua ja ohjata, joskus olisi parempi pysyä hiljaisena taustatukena.

Musiikkioppilaitokselta odotan ennen kaikkea hyvien edellytysten luomista musiikin oppimiselle. Kannustava, lasta ja nuorta arvostava ilmapiiri ja ammattitaitoinen henkilökunta ovat perusedellytyksiä hedelmälliselle kasvualustalle. Hyvä yhteistyö lapsen, vanhemman ja opettajan välillä on erittäin tärkeää. Koen olevani hyvin onnekas, kun lapseni ovat saaneet opettajikseen niin kokeneita ja lahjakkaita musiikkikasvattajia. Musiikin myötä ovat sekä perheen lapset että aikuiset saaneet mahdollisuuden kasvaa myös ihmisinä ja saaneet monia hyviä ystäviä.

Musiikki ei ole perheellemme ollut pelkkä harrastus, pikemminkin elämäntapa.

Enää en epäile omaa mielenterveyttäni, vaikka järjestelen töitäni ja koko perheen viikkolukujärjestyksen ja lomaohjelmat musiikki-tapahtumien mukaan. Uskon näet vakaasti, että musiikissa on sitä jotakin, joka rikastuttaa elämäämme ja tuo meille voimavaroja. Tämän musiikista nauttimisen lahjan haluaisin antaa lapsilleni evääksi elämän varrelle.

Eija Heiskanen, kolmen soittajan ja laulajan äiti

Instrumentti- ja laulunopetus

Musiikin perustasolla

Opintojen alussa keskitytään ensisijaisesti oman instrumentin hallinnan oppimiseen. Samalla tutustutaan monipuoliseen ohjelmistoon. Oppituntien pituus on pääsääntöisesti 45 minuuttia, mutta se voi vaihdella 30-90 minuuttiin opintojen vaiheesta riippuen.

Opetukseen voi kuulua yksityistunteja, parityöskentelyä tai ryhmätunteja. Yhteissoittoa harrastetaan heti, kun soittimen hallinta on edistynyt riittävän pitkälle. Yhteismusisoinnin opetuksen toteuttamistavat ovat suhteessa oppilaan ikään ja instrumenttitaitojen tasoon. Kuuluminen erilaisiin kokoonpanoihin ja tyyllillisesti vaihteleva, vaikeusasteeltaan sopiva ohjelmisto tukevat parhaiten oppilaan musiikillista kehitystä. Yhteissoitto kehittää myös ryhmän jäsenten sosiaalisia taitoja ja keskinäistä vuorovaikutusta.

Opintojen eri vaiheissa työskentely voi tapahtua myös työpajoissa, periodeina tai projekteina.

Soitinopiskelu pyritään integroimaan musiikin perusteiden opiskeluun mahdollisimman varhain. Improvisointia ja sointusoittimissa myös vapaata säestystä opiskellaan joko oman opettajan johdolla, erillisillä tunneilla tai periodeina.

Suzukiopetuksessa ryhmätunnit kuuluvat opetukseen alusta pitäen. Tarkemmin suzukiopetuksesta sivulla 14.

Opistotasolla

Opistotason opintoihin siirrytään, kun SML:n mukaiset taso-suoritukset instrumenttiopinnoissa ja musiikin perusteissa on suoritettu. Oman instrumentin hallinta kehittyy edelleen opistotasolla. Ohjelmisto laajenee ja kappaleiden haastavuus lisääntyy. Opetus koostuu yksityistunneista ja mahdollisesti myös parityöskentelystä tai periodeista. Kamarimusiikki ja muu yhteissoitto tukevat oppilaan muusikkouden kehitystä. Jokaiselle pyritään löytämään sopiva yhteissoiton muoto. Improvisointia ja vapaata säestystä opiskellaan joko omien soittotuntien yhteydessä tai erillisenä oppiaineena.

Musiikin perusteet

Musiikin perusteiden opetus etenee rinnakkain instrumenttiopintojen kanssa ja soveltuvien osin myös yhteismusisointiin ja vapaaseen säestykseen integroituna. Instrumenttiopettaja ohjaa oppilaan musiikin perusteiden ryhmiin opintojen sopivassa vaiheessa. Musiikin teoria, säveltapailu, yleinen musiikkitieto ja harmoniaoppi ovat kursseja, joilla kehitetään oppilaan musiikin luku- ja kirjoitustaitoa, musiikin hahmottamista sekä musiikin historian ja tyylien tuntemusta.

Opetusryhmien koossa otetaan huomioon oppilasryhmän ikärakenne ja opetuksen tavoitteet. Erilaisissa projekteissa ryhmäkoko voi vaihdella projektin tarpeen mukaan. Ryhmäopetukseen voi sisältyä myös sävellys- ja sovitustyöpajoja sekä projekti- ja periodimuotoista työskentelyä. Musiikin historian ja tyylien tuntemusta tukevia projekteja voivat olla esimerkiksi sävellys- ja sovitustyöt, erikoiskurssit ja konserttikäynnit.

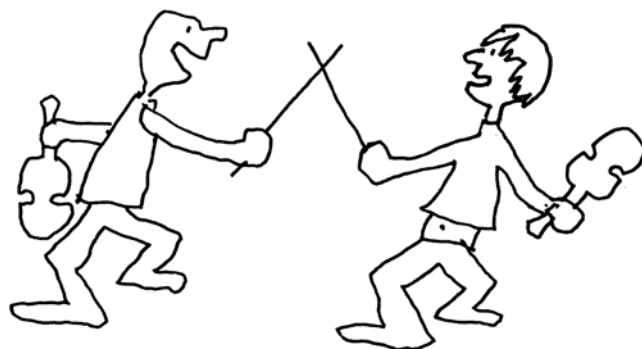
Opetuksessa voidaan toteuttaa erilaisia kokeiluja ja oppiaineiden integrointia.

Osa oppitunneista suositellaan käytettäväksi sointutajun kehittämiseen soittimien avulla.

OPPILASARVIOINTI, OPISKELUAIKA

Opettaja ja oppilas ovat tiiviissä vuorovaikutuksessa, jolloin edistymisen arviointi ja tavoitteiden asettaminen sekä niiden muokkaaminen on jatkuvaa. Esim. opintopäiväri voi toimia välineenä tavoitteiden kirjaamisessa ja opintojen arvioinnissa.

Opistossa pyritään ottamaan huomioon oppijoiden yksilölliset erot. Opintojen edistymistä seurataan ja opiskelun jatkamista arvioidaan vuosittain. Oppilaitos voi antaa musiikkiopistotason opintojen jälkeistä lisäopetusta opinnoissaan hyvin menestyneille oppilaille. Oppilaille laaditaan tällöin henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, johon kirjataan opintojen tavoitteet ja opiskeltavat aineet.

YHTEISSOITTOA HARRASTETAAN, KUN SOITTIMEN
HALLINTA ON EDISTYNYT RIITTÄVÄN PITKÄLLÄ.

Mielekäs musiikki

Kun olin noin kolmevuotiaana vaarilla kyläillessäni löytänyt maasta kaksi keskipitkää tikkua ja ilmeisen hartaasti alkanut niillä viulunsoittoa mukaillen leikkimään, äitini oli saanut innonpuuskan: Jussi haluaa soittaa viulua! Siitä sitten viikon päästä, vaikka en sitä itse muistakaan, tutustuin ensimmäistä kertaa Käpylän musiikkiopistoon. Näennäisestä innokkuudestani huolimatta olin kuitenkin todellisuudessa ilmeisen vastahakoinen muusikonalku, ja ensimmäinen keskustelu opiston tiloissa käytiin jotakuinkin seuraavalla tavalla:

"Haluaisitkos Jussi soittaa viulua?"

"En."

"No.. haluaisitkos Jussi soittaa meille jotain muuta?"

"En."

"Miten on, haluaisitkos Jussi taputtaa jotain rytmejä?"

"En."

Niin, saatan kyllä nyt hyvin kuvitella miltä vanhemmistani tuolloin tuntui, mutta hätä ei kuitenkaan ollut aivan sen näköinen; tarvitsin vielä kolme vuotta miettimisaikaa. Aloitin tapailla pianonsoittoa noin viisivuotiaana, ja pyrin uudestaan (kenties suuremmalla henkilökohtaisella halukkuudella) Käpylän musiikkiopistoon soittamalla erään Bachin menuetin. Siitä ilmeisesti pidettiin!

Ensimmäisten parin vuoden aikana läksyviikostani löytyi huomattava määrä erilaisia harjoittelulle suuntaa antavia leimoja ja merkintöjä ("sormijärjestys!!" jne.). Perusflegmaattinen elotyylini kenties johtaa juurensa jo niiltä ajoilta, sillä nuotintukutaitoni ja prima vista -kyvykkyyteni olivat jo silloin altavastaajan osassa. Noin kahden vuoden jälkeen opettajani vaihtui.

Edistyin omalla tahdillani. Pidin soittamisesta, mutta en kuitenkaan koskaan "jaksanut" harjoitella aivan niin intensiivisesti kuin opettajani olisivat ehkä halunneet. Toivon syvästi, että en ole aiheuttanut heille liian paljon harmaita hiuksia! Oli kenties jo silloin selvää, että en pyrkinyt olemaan ammattipianisti, mutta Käpylän musiikkiopiston joustavuuden ansiosta sitä ei (toivottavasti) odotettukaan. Pääasia todellakin on se, että musiikin harrastaminen on hauskaa ja mielekästä. Mielestäni tarkoituksen ei pitäisikään olla painostaa oppilaita menestymään, vaan pikemminkin painostaa jokaista ymmärtämään se, mitä musiikki tosiaan itse kullekin merkitsee.

Erilaiset esiintymiset ja pienimuotoiset konsertit ovat varmasti jokaiselle oppilaille jännittäviä tilanteita, mutta henkilökohtaisesti olen aina pitänyt niitä suuressa arvossa.

Jännityksen saattaa melkein nähdä värjäävän ympäröivän ilman varsinkin nuorimpien esiintyjien ympärillä, ja heille esiintymiseen ryhtyminen on aivan erityisen hieno suoritus.

Tässä musiikkiopistossa olen itse esiintynyt hyvin monessa matineassa ja konsertissa, ja jokaiseen tilaisuuteen osallistuminen oli vaivansa väärti. Eritoten ne, jotka tapahtuivat ollessani alle kymmenen vuoden ikäinen. Vaikka oma esitys ei menisikään täysin nappiin, on tunnelma poikkeuksetta parempi jälkeensä huomattavasti pystyneensä kuitenkin esiintymään. Se lisää henkistä varallisuutta.

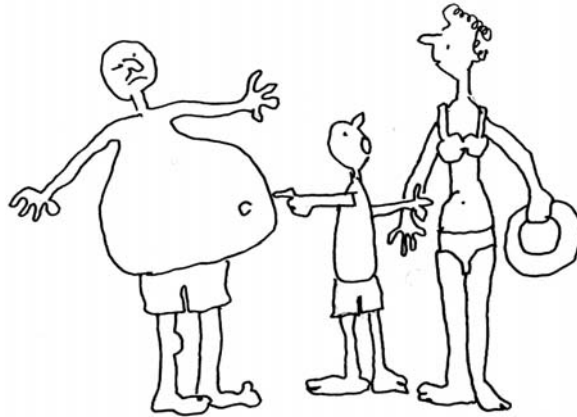
Olen nyt 21-vuotias kognitiotieteen opiskelija, ja pianonsoitto tuntuisi yhä kuuluvan siihen, millaisena henkilönä itseni näen. Olen suorittanut sekä 3/3- että 1-tutkinnon, ja pystyn nykyään soittamaan diplomitaso kappaleita kohtalaisella menestyksellä. Ennen kaikkea ymmärrän musiikista yleisesti paljon enemmän kuin aikaisemmin. Vaikka minulla ei ole kokemusta muista opistoista, olen erittäin tyytyväinen siihen, millä tavalla Käpylän musiikkiopisto on ollut osana elämäni yli neljätoista vuotta. Jokainen pianisti on erilainen, mutta jokaisessa tapauksessa yhdistävään tekijään tulisi olla halukkuus ymmärtää, tulkita ja miksei myös säveltää musiikkia. Tämä musiikkiopisto on mielestäni tuonut myös näitä asioita mallikkaasti esille jo noin 47 vuoden ajan.

Jussi Palomäki

TASOSUORITUKSET

Käpylän musiikkiopistossa noudatetaan Suomen musiikkioppilaitosten liiton (SML) määrittelemiä yleisiä vaatimuksia päättösuoritusten osalta. Tasosuoritukset (1, 2 ja 3-taso musiikin perustasolla, musiikkiopistotaso) ovat usein konsertteja. Tasosuorituksia on mahdollista tehdä myös vapaassa säestyksessä. Tasosuorituksia on arvioimassa aina vähintään kaksi tehtävään perehtynyttä henkilöä.

Muut kuin päättösuoritukset arvioidaan sanallisesti. Päättösuoritukset arvioidaan asteikolla 1-5 sekä sanallisesti. Tasosuorituksen hyväksyminen riittää opintojen jatkamiseen seuraaville tasoille. Päättösuorituksista annetaan todistus, josta on esimerkki sivuilla 26 ja 27.

KATO ÄISKÄ, KESKI C !

Muissa musiikkioppilaitoksissa hyväksytyt, Suomen musiikkioppilaitosten liiton määrittelemien tasosuoritusten mukaiset tai vaatimuksiltaan vähintään niitä vastaavat tasosuoritukset hyväksytään myös Käpylän musiikkiopistossa.

PERHE JA YMPÄRISTÖ

Musiikkiharrastus merkitsee jatkuvaa vuorovaikutusta kotiväen kanssa. Kodin tuki on ensiarvoisen tärkeää motivaation ylläpitämisessä. Vanhempainyhdistys on linkki kotien ja musiikkiopiston välillä. Käpylän Musiikkiopiston Vanhempainyhdistys ry:n tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää musiikkiopiston ja sen oppilaiden kotien välistä yhteistoimintaa; tukea musiikkiopiston ja sen opettajien opetus- ja esiintymistoimintaa; hoitaa tiedotus- ja suhdetoimintaa musiikkiopiston eri sidosryhmiin ja hankkia taloudellista tukea musiikkiopistolle. Yhdistys on jakanut myös stipendejä opiston oppilaille.

Lähiseudun päiväkodeille ja kouluille pyritään tarjoamaan vuosittain heille suunniteltu konsertti tai tapahtuma. Opiston oppilaat vievät musiikkiesityksiä alueen vanhainkoteihin sekä alueella sijaitsevaan Koskelan sairaalaan. Myös seurakunnan ja eri järjestöjen tilaisuuksissa voi kuulla opiston musiikkiesityksiä.

Musiikki vei

Olin 6-vuotias, kun vanhempani päättivät panna minut soittotunneille. Aloitin siis Suzuki-sellonsoiton Käpylän musiikkiopistossa vuonna 1993. Pidin soittamisesta alusta alkaen, vaikka toki ilmeni myös kausia, jolloin harjoittelu houkutteli vähemmän. Sellotunnit olivat kuitenkin innostavia, ja minulla oli onni saada myös kotoa sopivassa määrin kannustusta, mikä on auttanut minut tällaisten kausien yli, joita on toki ilmennyt myöhemmänkin soitonhistorian aikana. Mielestäni olen, näin jälkeinpäin ajatellen, saanut Suzuki-menetelmästä ja kotoa erinomaisen ja terveeseen pohjan suhteelleni musiikin tekemiseen. Isäni on taitava pianisti, minkä ansiosta minulla on ollut aina ylellisesti oma säestäjä saatavilla. Myös kolme nuorempaa siskoani soittavat, ja olemmekin musisoineet paljon perheen kesken eri kokoonpanoilla.

Suzuki-menetelmään liittyvä ryhmäsoitto oli monta vuotta olennainen osa selloharrastusta. Selloryhmä harjoitteli viikoittain. Soitimme vaihtelevasti Suzuki-ohjelmistoa sekä kevyempiä, moniäänisiä sovituksia. Pidin siitä kovasti. Nyt en ole moneen vuoteen soittanut mukana ryhmässä, lukuun ottamatta hiljattain tekemäämme Suzuki-jousiryhmän matkaa Ruotsiin.

Isäni tutkimustyön takia muutimme kahteen otteeseen ulkomaille, mikä luonnollisesti merkitsi katkosta Käpylän-soitonopintojeni suhteen. Asuimme siis Etelä-Ruotsissa vuoden 1995–96, jolloin jatkoin sellonsoiton opintojani paikallisen, suomalaissyntyisen sellistin johdolla. Neljän vuoden kuluttua paluustamme lähdimme jälleen, vuodeksi Sveitsiin. Lausannen konservatoriossa opiskelu osoittautui melko erilaiseksi kuin mihin olin aiemmin tottunut. Oli kuitenkin avartavaa saada kokemusta erilaisemmasta näkökulmasta soittamiseen.

Aloitin pianonsoiton ja vapaan säestyksen opinnot musiikkiopistossa syksyllä 2002, mitä ennen olin opetellut soittamaan itsekseni jo monen vuoden ajan. Nyt on meneillään kolmas vuosi sivuaineeni parissa. Järjestely on tähän mennessä ollut se, että olemme keskittyneet sekä klassiseen pianoon, että vapaaseen säestykseen vuorotellen. Hyvin antoisaksi olen kokenut kummankin opiskelun.

Viime vuosina on kehiin astunut varsinainen kamarimusiikki, mistä olen pitänyt kovasti, itse asiassa vielä enemmän kuin esimerkiksi orkesterisoitosta. Koen, että kamarimusiikkia tehdessä saa olla juuri sopivassa määrin esillä. Jousikvartetti on unelmani.

Aloitettuani musiikkilukiossa vuosi sitten syksyllä minun oli mahdollista monipuolistaa musiikin opintojani entisestään. Tällä hetkellä soitan koulumme sinfoniaorkesterissa ja otan klassisen laulun tunteja. Välillä yritän myös työstää musiikillisia ideoitani eli säveltää ja sovittaa. Viime keväänä aloimme muutamien ystäväieni kanssa "jammailla" yhdessä, minkä tuloksena syntyi vapaamuotoinen bändi, jossa soittelen selloimprovisaatioita. Tällainen irrottelevampi musiikin laji on hauskaa kuin mikä, ja oiva vastapaino klassiselle soitolle.

Tällä hetkellä soittotaipaleellani puhaltavat uudet tuulet, kun olen, viime keväänä 1-kurssitutkintoni suorittettuani, vaihtamassa sellonsoitonopettajaa. Se on tietenkin valtava muutos, ottaen huomioon, että sellonsoitto on näiden yhdentoista vuoden aikana itsestään selvästi liittynyt ensimmäiseen opettajaani. Musiikki vie näinä aikoina koulun lisäksi lähes kaiken aikani. Lukiota minulla on jäljellä vielä kaksi vuotta. Sen jälkeiset suunnitelmat ovat vielä kaikkea muuta kuin vakaat, mutta tällä hetkellä tuntuu siltä, että, jos vain mahdollista, haluaisin jatkaa opintojani musiikin parissa.

Elsa Sihvola 14.10.2004

OPPILAITOKSEN ITSEARVIOINTI

Käpylän musiikkiopisto asettaa tavoitteet ja määrittelee painopistealueet vuosittaiselle toiminnalleen. Seuranta on jatkuvaa, ja keväisin suoritetaan itsearviointi menneestä lukuvuodesta. Pitempiaikaisia projekteja varten laaditaan myös kolmen-viiden vuoden suunnitelmia.

TODISTUKSET

Oppilas saa päättötodistuksen sekä perustason että opistotason kokonaissuorituksista. Musiikkiopistotason päättötodistus on samalla todistus koko musiikin perusopetuksen laajan oppimäärän suorittamisesta. Muista suoritetuista opinnoista annetaan pyydettyä todistus. Todistuksista on esimerkit sivuilla 26 ja 27.

TAVOITTEENA ON, ETTÄ OPPILAS OPPII TUNTEMAAN MUSIIKKIA.

LIITE 1

Musiikin perusteiden tavoitteet perustason opinnoissa:

Musiikin perustason opintoihin sisältyvät musiikin perusteet suoritettuaan oppilas

- osaa laulaa ja kirjoittaa duuri–molli-tonaalisia melodioita
- on harjaantunut rytmin hahmottamiseen
- osaa tuottaa ja tunnistaa tavallisimpia lopuketyyppejä ja harmonioita
- tekee itse säestyksiä ja sävellyksiä sekä mahdollisuuksien mukaan
- hyödyntää oppilaitoksen tarjoamaa tietotekniikkaa opiskelussaan
- tuntee oman musiikinlajinsa keskeisiä tyyliuuntauksia, ilmiöitä ja soittimistoa
- on saanut valmiuksia käytännön muusikkouteen.

LIITE 2

Musiikin perusteiden tavoitteet opistotason opinnoissa:

Musiikkiopistotason musiikin perusteiden opinnot suoritettuaan oppilas

- osaa laulaa ja kirjoittaa perustasoa vaativampia duuri– molli-tonaalisia melodioita
- hallitsee moniäänistä ohjelmistoa
- kykenee rytmikäsittelyyn moniäänisissä ja oman aikamme musiikkia edustavissa teoksissa
- osaa jäsentää kuultua ja nuotinnettua musiikkia, on tietoinen sointujen käytön ja äänenkuljetuksen lainalaisuuksista
- osaa soveltaa tietojaan käytäntöön esimerkiksi sointusoittimella säestämisessä
- on saanut valmiuksia itsenäisesti analysoida kokonaisia tonaalisia sävellyksiä ja ymmärtää sävelteoksen muodon merkityksen
- on syventänyt oman musiikinlajinsa eri aikakausien tyylien tunteusta
- osaa soveltaa tyyliintunteusta musisoinnissa.

Käpylän Musiikkiopisto

MUSIIKIN PERUSTASON PÄÄTTÖTODISTUS

_____,
joka on otettu perustason oppilaaksi _____, on pääaineenaan _____
suorittanut musiikin perustason
päättötodistukseen vaadittavat opintonäytteet saaden niistä seuraavat arvosanat:

Instrumenttitaidot ja yhteismusisointi

Instrumenttitaitojen päättösuoritus

Arvosana _____

Arviointiryhmä _____

Päättösuoritus on suoritettu Suomen musiikkioppilaitosten liiton kurssivaatimusten mukaan.

Yhteismusisointi

Orkesteritoiminta, osallistunut ___ lukuvuoden ajan
Kamarimusiikki, osallistunut ___ lukuvuoden ajan
Säestys, osallistunut ___ lukuvuoden ajan
Kuoro, osallistunut ___ lukuvuoden ajan

Musiikin perusteet

Päättösuoritus musiikin perusteet _____

Päättösuoritus on suoritettu Suomen musiikkioppilaitosten liiton kurssivaatimusten mukaan.

Muut opintosuoritukset

_____
_____
_____

Rehtori _____

Oppilaitoksen leima

Opetusministeriön Käpylän Musiikkiopiston Kannatusyhdistys ry:lle myöntämä koulutuksen järjestämislupa 29.03.1999.
Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998).
Koulutus on toteutettu Opetushallituksen 6.8.2002 vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.
Musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot.
Arvosana-asteikko: erinomainen 5, kiitettävä 4, hyvä 3, tyydyttävä 2, hyväksytty 1.

Käpylän Musiikkiopisto

MUSIIKKIOPISTOTASON PÄÄTTÖTODISTUS

_____,
joka on otettu musiikkiopistotason oppilaaksi _____, on pääaineenaan
_____ suorittanut musiikkiopistotason
päättötodistukseen vaadittavat opintonäytteet saaden niistä seuraavat arvosanat:

Instrumentitaidot ja yhteismusisointi

Instrumentitaitojen päättösuoritus

Arvosana _____

Arviointiryhmä _____

Päättösuoritus on suoritettu Suomen musiikkioppilaitosten liiton kurssivaatimusten mukaan.

Yhteismusisointi

Orkesteritoiminta, osallistunut ___ lukuvuoden ajan

Kamarimusiikki, osallistunut ___ lukuvuoden ajan

Säestys, osallistunut ___ lukuvuoden ajan

Kuoro, osallistunut ___ lukuvuoden ajan

Musiikin perusteet

Päättösuoritus musiikin perusteet _____

_____
_____
_____

Päättösuoritus on suoritettu Suomen musiikkioppilaitosten liiton kurssivaatimusten mukaan.

Muut opintosuoritukset

_____
_____
_____
_____

Rehtori _____

Oppilaitoksen leima

Opetusministeriön Käpylän Musiikkiopiston Kannatusyhdistys ry:lle myöntämä koulutuksen järjestämislupa 29.03.1999.
Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998).

Koulutus on toteutettu Opetushallituksen 6.8.2002 vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot.

Arvosana-asteikko: erinomainen 5, kiitettävä 4, hyvä 3, tyydyttävä 2, hyväksytty 1.

Käpylän musiikkiopisto
Taivaskalliontie 3
00600 Helsinki

puh 09-7206 610
fax 09-7206 6116

kmo@kapylan-musiikkiopisto.fi
www.kapylan-musiikkiopisto.fi

Piirroksat: Lassi Rajamaa

Pakilan kirjapaino 2005

TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PE-
RUSTEET MUSIKIN LAAJAOPPIMÄÄRÄOPETUSHALLITUS 2002